

26 oktober 2009

PRESSMEDDELANDE

KOMMENTAR TILL BUDGETPROPOSITIONEN FÖR 2010

Storleksordningen på de aviserade finanspolitiska stimulanserna i Budgetpropositionen för 2010 är rimlig. Däremot innebär den stora andelen ofinansierade, permanenta reformer en risk för framtida statsfinansiella problem. Det skriver Finanspolitiska rådet i en kommentar till budgetpropositionen.

Ytterligare finanspolitiska stimulanser välkomnas

Regeringens förslag innehåller ofinansierade utgiftsökningar och skattesänkningar på ca 32 mdr kr för 2010. Finanspolitiska rådets bedömning är att detta innebär stimulanser av lämplig omfattning. ”Resursutnyttjandet är fortsatt lågt, så ytterligare stimulanser behövs. Det finns också ett utrymme för stimulanser eftersom de offentliga finanserna i grunden är starka”, säger rådets ordförande Lars Calmfors.

Klokt att stödja kommunerna

Förstärkta statsbidrag till kommunerna under 2010 är sannolikt en effektiv åtgärd för att hålla uppe efterfrågan och sysselsättningen. Rådet välkomnar också den aviserade utredningen om hur kommunsektorn ska få mer stabila inkomster över konjunkturcykeln.

Risk för permanent budgetförsvagning

Merparten av satsningarna i budgetpropositionen, ca 20 mdr kronor för 2010, är permanenta reformer. Dessa innebär ett risktagande eftersom osäkerheten om de framtida offentliga finanserna i dagsläget är betydligt större än normalt. Ett skäl är ovissheten om framtida sysselsättning och BNP som gör det ännu svårare än vanligt att uppskatta det strukturella budgetsaldot, dvs vad budgetsaldot skulle bli i ett normalt konjunkturläge.

Trovärdigheten för utgiftstaket urholkas

På samma sätt som i vårpropositionen kringgår regeringen ännu en gång utgiftstaket genom att hänföra utgifter som avser 2010 till 2009. Budgetpropositionen tycks argumentera för att det ska vara tillåtet att göra avsteg från principen att bokföra utgifter rätt år om detta ”motiveras och redovisas tydligt”. Finanspolitiska rådet finner resonemanget anmärkningsvärt och i strid med intentionerna bakom utgiftstaket. Rådet förespråkar i stället tydliga, i förväg specificerade, principer för när utgiftstaket tillfälligt får brytas igenom.

Ett fjärde steg i jobbskatteavdraget kan ge högre sysselsättning

Utvärderingar av jobbskatteavdrag i andra länder, särskilt USA och Storbritannien, tyder på att sådana skattesänkningar ökar sysselsättningen på lång sikt. Budgetpropositionens resonemang om jobbskatteavdraget är dock svåra att följa. Regeringen borde vara tydlig med att effekten huvudsakligen uppstår därför att lönerna blir lägre än de annars skulle ha blivit.

Sysselsättningsfallet beror på lågkonjunkturen

Det är fel att utifrån den pågående sysselsättningsminskningen dra slutsatsen att regeringens arbetsmarknadsreformer varit ineffektiva. Den fallande sysselsättningen beror på det kraftiga efterfrågefallet i lågkonjunkturen. Under 2007-08 var situationen den motsatta: den då kraftigt ökande sysselsättningen berodde i första hand på högkonjunkturen. ”Vår bedömning är att arbetsmarknadsreformerna på längre sikt ger högre sysselsättning. Men i rådande konjunkturläge är det inte meningsfullt att koppla ihop sysselsättningsutvecklingen med regeringens reformer”, säger Lars Calmfors.

Kontakt

Vill du veta mer kontakta ordförande Lars Calmfors (076-135 58 14); ledamot Martin Flodén (070-716 83 97); ledamot Laura Hartman (076-877 47 07); ledamot Helena Svaleryd (08-665 45 29) eller utredningsekonom Erik Höglin (073-356 17 71).

*Finanspolitiska rådet ska granska hur finanspolitiken förhåller sig till sina grundläggande mål om långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsålet och utgiftstaket samt till konjunkturutvecklingen. Rådet ska även bedöma om utvecklingen ligger i linje med långsiktigt uthållig tillväxt och långsiktigt hållbar sysselsättning. Det är också rådets uppgift att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i de underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådet ska vidare ”verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken”. Rådets uppgift fullföljs framför allt genom publiceringen av rapporten **Svensk finanspolitik** som lämnas till regeringen en gång per år.*